

Europa 2020 - en strategi för smart, hållbar och inkluderande tillväxt

Statsrådsberedningen

2010-03-18

Dokumentbeteckning

KOM(2010) 2020

Meddelande från kommissionen: Europa 2020 - En strategi för smart och hållbar tillväxt för alla

Sammanfattning

Den 3 mars 2010 antog kommissionskollegiet meddelandet Europa 2020 – En strategi för smart och hållbar tillväxt för alla. Meddelandet presenterar kommissionens vision om en ny strategi för en Europeisk social marknadsekonomi baserat på tre övergripande prioriteringar för strategin: Smart tillväxt; Hållbar tillväxt samt Tillväxt för alla. Strategins mål ska uppnås genom att fullt utnyttja tillgängliga instrument som; Inre marknaden, EU-budgeten, privat finansiering samt den externa politiken. Sunda offentliga finanser är avgörande för att återställa förutsättningarna för hållbar tillväxt och sysselsättning.

Vid Europeiska rådets möte den 25-26 mars ska strategins övergripande inriktning och styrningsstruktur beslutas.

Regeringen kan välkomna kommissionens förslag i stort, både vad avser övergripande inriktning och prioriteringar – smart tillväxt, hållbar tillväxt och tillväxt för alla – samt den föreslagna styrningsstrukturen.

1 Förslaget

1.1 Ärendets bakgrund

Våren 2010 löper EU:s gemensamma strategi för tillväxt och sysselsättning, den s.k. Lissabonstrategin, ut och en ny strategi – benämnd Europa 2020 – ska antas av Europeiska rådet under våren. Vid Europeiska rådets möte i mars 2008 uppmanade Europeiska rådet kommissionen och rådet att börja

reflektera över Lissabonstrategins efterföljare och ett år senare, vid Europeiska rådet i mars 2009 uppmanades kommissionen att presentera ett förslag till ny strategi innan årets utgång. Den 3 mars 2010 antog kommissionskollegiet meddelandet Europe 2020 – En strategi för smart, hållbar och inkluderande tillväxt.

1.2 Förslagets innehåll

Meddelandet presenterar kommissionens vision om en ny strategi för en Europeisk social marknadsekonomi. I förslaget lyfter kommissionen fram tre övergripande prioriteringar för strategin:

1. Smart tillväxt – utveckla en ekonomi baserad på kunskap och innovation.
2. Hållbar tillväxt – främja en mer resurseffektiv ekonomi, grönare och mer konkurrenskraftig ekonomi.
3. Tillväxt för alla – främja hög sysselsättning och social och territorial sammanhållning.

För att definiera var EU vill vara år 2020 föreslås fem huvudmålsättningar vara uppfyllda till dess:

- i) 75 % av befolkningen i åldersgruppen 20-64 bör vara sysselsatta
- ii) 3 % av EU:s BNP bör avsättas för FoU.
- iii) Målet 20/20/20 klimat/energi målen bör vara uppfyllda.
- iv) Andelen som lämnar skolan för tidigt bör vara mindre än 10 %. Minst 40 % av den yngre generationen bör ha en akademisk examen.
- v) 20 miljoner färre människor bör leva i risk för fattigdom.

De fem målsättningarna speglar de tre övergripande prioriteringarna för strategin och måste i sin tur understödjas av ett brett spektrum av åtgärder på olika nivåer. Under vart och ett av de tre prioriterade områdena lägger kommissionen fram sju så kallade flaggskeppsinitiativ, på EU-nivå respektive på nationell nivå. Flaggskeppsinitiativen ska utgöra katalysatorer för utveckling inom de tre områdena.

De prioriterade områdena och de kvantitativa målen ska uppnås genom att fullt utnyttja tillgängliga instrument som; Inre marknaden, EU-budgeten, privat finansiering samt den externa politiken.

Förutom tre huvudprioriteringar tillsammans med kvantitativa mål ska strategin bygga på landrapportering, mot bakgrund av riktlinjer samt landsspecifika rekommendationer. Rapporteringen för Europa 2020 och utvärderingen av Stabilitets och tillväxtpakten ska ske samtidigt, men instrumenten ska hållas åtskilda och paktens integritet ska behållas.

Europeiska rådet kommer att ha fullt ägarskap över den nya strategin och vara dess fokuspunkt. Kommissionens roll är bland annat att övervaka

framstegen i förhållande till målen och lägga förslag till åtgärder. Europaparlamentet ska mobilisera medborgarna och även vara medbeslutande i lagstiftning för nyckelfrågor.

2009/10:FPM56

1.3 Gällande svenska regler och förslagens effekt på dessa

Inga. Strategin bygger på den så kallade öppna samordningsmetoden.

1.4 Budgetära konsekvenser / Konsekvensanalys

Strategin bygger på den s.k. öppna samordningsmetoden. Förslaget i sig har ingen direkt inverkan på EU:s budget men kommissionen framhåller i sitt förslag vikten av att mobiliseras resurser på att förverkliga de prioriterade målen samt att sammanhållningspolitiken och strukturfonderna är viktiga genomförandemekanismer för att uppnå en smart och hållbar tillväxt för alla i medlemsstaterna och regionerna. Vidare framhåller kommissionen att EU:s fleråriga budgetram måste återspegla prioriteringarna om långsiktig tillväxt, vilka kommer att införlivas i kommissionens förslag till nästa fleråriga budgetram, som ska läggas fram nästa år.

En av strategins övergripande syften är att skapa långsiktigt hållbar tillväxt genom en återgång till sunda offentliga finanser i medlemsstaterna.

2 Ståndpunkter

2.1 Preliminär svensk ståndpunkt

Regeringen kan välkomna kommissionens förslag i stort, både vad avser övergripande inriktning och prioriteringar – smart tillväxt, hållbar tillväxt och tillväxt för alla – samt den föreslagna styrningsstrukturen.

Regeringen anser att strategin bör fokusera på ett begränsat antal prioriterade områden och målsättningar med det övergripande syftet att stärka Europas långsiktiga tillväxtpotential för att lägga grunden till hållbar tillväxt och full sysselsättning baserad på kunskap och innovation.

Regeringen avser framhålla att en väl fungerande inre marknad till gagn för medborgare, företag och konsumenter samt extern öppenhet och fri handel är centralt för EU:s konkurrenskraft och tillväxt samt att det bör genomsyra strategin.

En återgång till makroekonomisk stabilitet och sunda offentliga finanser är enligt regeringen en absolut förutsättning för att lägga grunden för en långsiktigt hållbar tillväxt och jobb. Det måste fullt ut respekteras i genomförandet av strategin.

Ökat arbetskraftsutbud och sysselsättning för såväl män som kvinnor är av stor betydelse för EU:s tillväxtpotential och för att hantera effekterna av en

åldrande befolkning. Regeringen anser att detta bör återspeglas i strategins inriktning och målsättningar.

2009/10:FPM56

Regeringen anser att det är centralt att skapa goda ramvillkor för innovation, företag och företagande samt en fungerande inre marknad för transporter.

Ett EU-patent är en av de viktigaste åtgärderna för att stärka innovation och konkurrenskraft i EU. Regeringen anser att det är viktigt att EU når i mål med EU-patentet så fort som möjligt.

Avseende styrningsstrukturen avser regeringen att verka för:

- ett tydligt ansvar och en tydlig roll för Europeiska rådet
- en förstärkt och mer synlig och transparant uppföljning och utvärdering av genomförandet baserat på offentliga resultattavlor och skarpare landspecifika rekommendationer
- nationella mål ska beslutas på nationell nivå och ska kunna anpassas till förutsättningarna i respektive medlemsstat
- att uppföljning av strategin sker parallellt med uppföljning inom Stabilitets- och tillväxtpakten, men de två uppföljningsprocesserna måste behållas åtskilda för att inte urholka paktens integritet
- säkerställa regional och lokal förankring av mål och genomförande av strategin.

2.2 Medlemsstaternas ståndpunkter

En bred enighet råder bland medlemsstaterna att EU behöver en förnyad strategi för tillväxt och sysselsättning. I medlemsstaternas svar på kommissionens konsultation om Europa 2020 var de flesta länder eniga om att strategin bör fokusera på ett begränsat antal prioriterade områden centrala för att skapa hållbar tillväxt hög sysselsättning och ökad social sammanhållning. En bred enighet råder även vad beträffar behovet av en förstärkt styrstruktur för strategin i syfte att stärka ägarskap och genomförande.

De första preliminära diskussioner om kommissionens förslag indikerar att det råder delade meningar mellan medlemsstaterna om valet av kvantitativa målsättningar och hur de bör formuleras respektive översättas i nationella målsättningar

2.3 Institutionernas ståndpunkter

Ej kända

-

3 Förslagets förutsättningar

3.1 Rättslig grund och beslutsförfarande

Artikel 119 i EU-fördraget

Artikel 148 i EU-fördraget

3.2 Subsidiaritets- och proportionalitetsprincipen

-

4 Övrigt

4.1 Fortsatt behandling av ärendet

Europeiska rådet den 25-26 mars, förväntas anta strategins övergripande inriktning och målsättningar samt en förstärkt styrningsstruktur för uppföljning och genomförande. Ett första utkast till slutsatser kommer att diskuteras i Coreper II den 18 mars, vid allmänna rådet (GAC) den 22 mars för att slutligen antas vid Europeiska rådet den 25-26 mars. Ett flertal ministerråd kommer att diskutera meddelandet.

Efter Europeiska rådet i mars kommer kommissionen presentera förslag på detaljerade riktlinjer för genomförandet av strategin i EU-politiken och i medlemsstaterna. De nya riktlinjerna förväntas antas av Europeiska rådet i juni.

4.2 Fackuttryck/termer

-